

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри (проф. Я. В. Рожковський)

« 27 » _08_ 2021р.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Навчальна дисципліна: "Фармакологія"

Семінарське заняття № 50. СУЛЬФАНІЛАМІДНІ ПРЕПАРАТИ.

Курс: 3 Фармацевтичний факультет - "фармація"

Семінарське заняття розробив:

Асистент Паніотова Г.П.

Семінарське заняття обговорено на методичній
наradі кафедри «27» _08_2021р.

Протокол № 1.

Одеса – 2021 р.

Семінарське заняття № 50. СУЛЬФАНІЛАМІДНІ ПРЕПАРАТИ.

Актуальність теми. Сульфаніламідни - історично перша високоефективна група антибактеріальних хіміотерапевтичних засобів, об'єднана спільністю хімічної структури. Хіміотерапевтична активність сульфаніламідів була виявлена в 30-х роках XIX століття (Г.Домагк). Все сульфаніламідни мають відносно широкий спектр антимікробної активності (!) (Г. «+» і «-» мікроорганізми, деякі найпростіші (токсоплазмоз, малярія) і великі віруси), однаковий механізм бактеріостатичної дії і небажані ефекти. З появою антибіотиків, а останнім часом фторхінолонів, сульфаніламідни стали препаратами резерву, і застосовуються, в основному, при резистентності до антибіотиків. Однак значення цієї групи хіміотерапевтиків не зменшилася, і в ряді випадків вони успішно використовуються при інфекційних захворюваннях, викликаних чутливими до них мікроорганізмами (продовжані сульфаніламідни, комбіновані препарати на їх основі).

I. Самостійна робота

Контрольні питання

СУЛЬФАНІЛАМІДНІ ПРЕПАРАТИ

1. Загальна характеристика, історія відкриття.
2. Механізм і спектр антибактеріальної дії.
3. Фармакокінетика сульфаніламідів.
4. Класифікація:
  - А) Препарати, *добре всмоктуються* з шлунково-кишкового тракту, що володіють резорбтивного дією:
    - а) коротким - стрептоцид, сульфадимезин, сульфацил-натрій (альбуцид), етазол;
    - б) тривалим - сульфапіридазін, сульфадиметоксин (мадрібон);
    - в) надтривалим - сульфален.
  - Б) Препарати, що *погано всмоктуються* з шлунково-кишкового тракту, застосовуються для лікування кишкових інфекцій - фталазол.
  - В) *Комбіновані препарати*:
    - а) з саліцилової кислотою (використовуються для лікування неспецифічного виразкового коліту) - салазопіридазін, салазосульфапіридин;
    - б) з триметопримом - ко-тримоксазол (бактрим, бісептол).
  - Г) Препарати для місцевого застосування - стрептоцид, сульфацил-натрій та інші натрієві солі сульфаніламідів.
5. Застосування при різних інфекційних захворюваннях.
6. Принципи раціональної сульфаніламідної терапії.

7. Небажані ефекти, їх профілактика і лікування.
8. Взаємодія сульфаніламідів з іншими ліками (антикоагулянтами, дифеніном, протидіабетичними, гексаметилентетраміном, антибіотиками та іншими протимікробними засобами).

II. Аудиторні роботи

1. Ознайомитися з колекцією препаратів.
2. Робота з тестами (Крок-1).
3. Виписати рецепти і обґрунтувати вибір препарату:
  - 1) сульфаніламід з тривалим періодом напіввиведення;
  - 2) сульфаніламідний препарат при гострому ентероколіті;
  - 3) сульфаніламідний препарат при бактеріальному кон'юнктивіті;
  - 4) сульфаніламідний препарат з бактерицидною дією;
  - 5) сульфаніламідний препарат, погано всмоктуються з шлунково-кишкового тракту;
  - 6) сульфаніламідний препарат для місцевого застосування;

Список літератури:

1. Фармакологія : підручник для студ. медичних та стоматологічних ф-тів вищих мед. навч. закладів України : вид. 4-е виправ. та переробл. / [І.С.Чекман, В.М. Бобирьов, В.Й. Кресюн та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2020. – 472 с.
2. Фармакологія : підручник для студ. медичних ф-тів вищих мед. навч. закладів України : вид. 4-е виправ. та переробл. / [Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. [та ін.]; за ред. проф. І. С. Чекмана]. – Вінниця : Нова книга, 2017. – 784 с.
3. Лікарська рецептура зі загальною фармакологією : навч. посібник : 2-ге вид., переробл. і доповн. / [В.Й. Кресюн, В.В. Годован]. – Одеса : Одес. нац. мед. ун-т, 2017. – 280 с.
4. Фармакологія в рисунках і схемах : навч. посібник / В. В. Годован ; [за ред. В. Й. Кресюна] ; Одес. нац. мед. ун-т. - Вінниця : Нова Книга, 2019. - 462 с.